

Kępczyński Klemens

Data urodzenia: 1916

biolog, botanik i fitosocjolog, profesor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, członek zwyczajny Towarzystwa Naukowego w Toruniu w l. 1966–1997.

Urodził się w Ksawerach k. Rypina, na ziemi dobrzyńskiej, w rodzinie rolniczej Wiktora i Marianny Kornackiej. Do szkoły powszechnej uczęszczał w Chrostkowie. W 1937 r. ukończył Prywatne Gimnazjum Męskie im. św. Stanisława Kostki w Płocku. Po odbyciu rocznej służby wojskowej rozpoczął studia na Wydziale Przyrodniczo-Geograficznym Państwowego Pedagogium w Toruniu (1938–1939), przerwane przez wybuch drugiej wojny światowej. Walczył w kampanii wrześniowej, broniąc twierdzy Modlin. Po kapitulacji został osadzony w niemieckim obozie jenieckim w Działdowie (1939–1940). Po zwolnieniu pracował fizycznie i uczestniczył w tajnym nauczaniu. Po zakończeniu wojny krótko pracował jako nauczyciel w Sadłowie. Pod koniec 1945 r. podjął studia biologiczne na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym UMK, które ukończył w maju 1950 r. z tytułem magistra filozofii w zakresie biologii. Jeszcze w czasie studiów podjął pracę w Katedrze Systematyki i Geografii Roślin – początkowo jako zastępca asystenta, a po uzyskaniu magisterium – jako starszy asystent. W 1959 r. obronił rozprawę doktorską pt. „Zespoły roślinne jezior Skępskich i otaczających je łąk”, przygotowaną pod opieką prof. Walasa. W 1965 r., na podstawie rozprawy „Szata roślinna Wysoczyzny Dobrzyńskiej”, uzyskał stopień doktora habilitowanego i tytuł docenta etatowego. W 1971 r. otrzymał tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 1983 r. – profesora zwyczajnego. Od 1966 r. kierował Zakładem Botaniki Ogólnej UMK, a w l. 1971–1975 pełnił funkcję zastępcy dyrektora Instytutu Biologii ds. dydaktycznych. Był promotorem 15 prac doktorskich i około 230 magisterskich, napisał 30 recenzji doktorskich, 10 habilitacyjnych oraz osiem ocen dorobku naukowego kandydatów do tytułu profesora. Autor ponad 115 publikacji oraz około 70 ekspertyz i raportów z badań. Jego badania koncentrowały się na zbiorowiskach roślinnych i florze ziemi dobrzyńskiej, Kujaw i środkowego Pomorza. Ważne miejsce w jego dorobku zajmują monografie: *Zespoły roślinne Jezior Skępskich i otaczających je łąk* (1960) oraz *Szata roślinna Wysoczyzny Dobrzyńskiej* (1965), jedne z pierwszych w Polsce nizinnej opracowań fitosocjologicznych. Badał rezerваты przyrody, parki krajobrazowe i tereny przekształcone przez człowieka. Szczególnie interesowały go sukcesje roślinne oraz przemiany ekosystemów leśnych, torfowiskowych i wodnych. Brał udział w projektach ogólnopolskich, a jego znakiem rozpoznawczym była pasja do badań terenowych, kontynuowana również po przejściu na emeryturę w 1987 r. W 2001 r., z inicjatywy Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, powstał Rezerwat przyrody Bór Wąkole im. prof. Klemensa Kępczyńskiego – obszar jego wieloletnich badań. Należał m.in. do Ligi Ochrony Przyrody, Polskiego Towarzystwa Botanicznego, Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika, Związku Nauczycielstwa Polskiego. Zmarł w Toruniu. Pochowany na Cmentarzu Komunalnym nr 2 im. Ofiar II Wojny Światowej przy ul. Grudziądzkiej 129–137.

Literatura:

1. Załuski T., *Prof. Klemens Kępczyński (1916–1997)* [nekrolog], „Głos Uczelni”, 1997, R. 6, nr 5, s. 23.

Anna Supruniuk